

2013

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

Direcția generală de metodologii fiscale, îndrumare
și asistență a contribuabililor

GHIDUL FISCAL AL CONTRIBUABILILOR CARE AU OBLIGAȚIA DE DECLARARE A VENITURILOR REALIZATE DIN ROMÂNIA

CUPRINS

1. CONTRIBUABILII CARE AU OBLIGATIVITATEA DE DEPUNERE A DECLARAȚIEI PRIVIND VENITURILE REALIZATE DIN ROMÂNIA - formularul 200	3
1.1. ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE	3
1.2. CEDAREA FOLOSINȚEI BUNURILOR	5
1.3. ACTIVITĂȚILE AGRICOLE PENTRU CARE VENITUL NET SE DETERMINĂ ÎN SISTEM REAL	6
1.4. TRANSFERUL TITLURILOR DE VALOARE, ALTELE DECÂT PĂRȚILE SOCIALE ȘI VALORILE MOBILIARE ÎN CAZUL SOCIETĂȚILOR ÎNCHISE	7
1.5. OPERAȚIUNI DE VANZARE-CUMPARARE DE VALUTA LA TERMEN, PE BAZA DE CONTRACT, PRECUM ȘI ORICE ALTE OPERAȚIUNI SIMILARE	7
2. MODALITATEA DE COMPLETARE ȘI DEPUNERE A DECLARAȚIEI PRIVIND VENITURILE REALIZATE DIN ROMANIA	8
3. NU SE DEPUNE DECLARAȚIA PRIVIND VENITUL REALIZAT PENTRU URMĂTOARELE CATEGORII DE VENITURI A CAROR IMPUNERE ESTE FINALĂ	9
4. SANCTIUNI	9
5. CUM SE POT OBȚINE INFORMAȚII SUPLIMENTARE?	10

Ghidul fiscal al contribuabililor care au obligația de declarare a veniturilor realizate din România

Persoanele fizice care realizează, în mod individual sau într-o formă de asociere, venituri în bani și/sau în natură din România, au obligația să declare aceste venituri în anul următor celui de realizare prin depunerea formularului 200 - Declarația privind veniturile realizate din România¹.

1. CONTRIBUABILII CARE AU OBLIGATIVITATEA DE DEPUNERE A DECLARAȚIEI PRIVIND VENITURILE REALIZATE DIN ROMÂNIA - formularul 200

Declarația se depune de către persoanele fizice care realizează, în mod individual sau într-o formă de asociere, venituri în bani și/sau în natură din România, provenind din:

- 1.1. activități independente;
- 1.2. cedarea folosinței bunurilor;
- 1.3. activități agricole pentru care venitul net se stabilește în sistem real;
- 1.4. transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise;
- 1.5. operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și orice alte operațiuni similare, altele decât cele cu instrumente financiare tranzacționate pe piețe autorizate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.

Contribuabilii care realizează, individual sau într-o formă de asociere veniturile mai sus enumerate, au obligația de a depune „Declarația privind veniturile realizate din România,, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului².

În situația în care, ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează³.

Exemplu: **pentru veniturile realizate în anul 2012, termenul de depunere a formularului 200 „Declarație privind veniturile realizate din România,, este 27 mai 2013.**

1.1. ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE

Veniturile din activități independente cuprind veniturile comerciale, veniturile din profesii libere și veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, inclusiv din activități adiacente.

1.1.1. Venituri comerciale sunt: veniturile realizate din fapte de comerț, prestări de servicii, altele decât cele din profesii libere, practicarea unei meserii, inclusiv din activități adiacente, precum și venituri din cedarea folosinței bunurilor calificate în categoria venituri din activități independente.

Persoanele fizice care, în anul de raportare, au realizat venituri din cedarea folosinței bunurilor calificate, în condițiile legii, în categoria venituri din activități independente, bifează căsuța "Cedarea folosinței bunurilor calificată în categoria venituri din activități independente". Veniturile și cheltuielile

¹ Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

² Art. 83, alin (1) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

³ Art. 181, alin. (2) din Legea nr. 134 din 1 iulie 2010*** Republicată privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare;

Ghidul fiscal al contribuabililor care au obligația de declarare a veniturilor realizate din România

luate în calcul pentru stabilirea venitului net anual/pierderii fiscale anuale sunt cele realizate la nivelul tuturor contractelor de închiriere/subînchiriere aflate în derulare în anul de raportare.

1.1.2. Constituie **venituri din profesii libere**, veniturile realizate din exercitarea profesiilor medicale, de avocat, notar, auditor financiar, consultant fiscal, expert contabil, contabil autorizat, consultant de plasament în valori mobiliare, arhitect sau a altor profesii reglementate, desfășurate în mod independent, în condițiile legii.

1.1.3. Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală provin din brevete de invenție, desene și modele, mostre, mărci de fabrică și de comerț, procedee tehnice, know-how, drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor și altele asemenea.

Contribuabilii care obțin venituri din drepturi de proprietate intelectuală de la mai mulți plătitori depun o singură declarație.

1.1.4. Venituri realizate de persoanele fizice dintr-o activitate desfășurată într-o formă de organizare cu personalitate juridică (SPRL⁴) constituită potrivit legii speciale și care este supusă regimului transparenței fiscale, asimilează venitul distribuit, venitului net anual din activități independente. În cazul societății civile cu personalitate juridică constituită potrivit legii speciale și care este supusă regimului transparenței fiscale, potrivit legii, se aplică regulile de determinare a venitului net din activități independente.

În cazul societății civile cu personalitate juridică constituită potrivit legii speciale și care este supusă regimului transparenței fiscale, potrivit legii, se aplică regulile de determinare a venitului net din activități independente.

1.1.5. Declarația se depune și de către persoanele fizice care au realizat **venituri din activități independente pentru care impozitul reținut la sursă de plătitorii de venituri reprezintă plată anticipată în contul impozitului anual**, potrivit Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (Codul fiscal):

- venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- venituri din vânzarea bunurilor în regim de consignație;
- venituri din activități desfășurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial;
- venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit [Codului civil](#)⁵;
- venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
- venituri obținute de o persoană fizică dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică. Venitul cuvenit unei persoane fizice, dintr-o asociere cu o persoană juridică română, microîntreprindere care nu generează o persoană juridică, determinat cu respectarea regulilor stabilite în titlul IV¹ din Codul fiscal, este asimilat, în vederea impunerii la nivelul persoanei fizice, venitului din activități independente, din care se deduc contribuțiile obligatorii în vederea obținerii venitului net anual.

⁴ Societatea profesională cu răspundere limitată, constituită potrivit legii;

⁵ Legea nr. 287 din 17 iulie 2009 *** Republicată privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare;

1.1.6. Contribuabilii care au realizat venituri din activități independente impuse pe bază de norme de venit, în cazul contribuabililor care au depus declarațiile de venit estimativ în luna decembrie și **pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate,** conform legii.

❖ **NU AU OBLIGATIA DEPUNERII** Declarației privind veniturile realizate din România:

- persoanele fizice pentru care impozitul reținut de plătitorii de venituri este final, potrivit opțiunii contribuabililor, în conformitate cu prevederile Codului fiscal;
- persoanele fizice care în anul de raportare au realizat venituri din activități independente impuse pe bază de norme de venit, cu excepția celor menționate la pct. 1.1.6 din ghid.

1.1.7. Contribuabilii care desfășoară o activitate impusă pe norme de venit și care, în cursul anului fiscal de raportare, își completează obiectul de activitate cu o altă activitate care nu este cuprinsă în nomenclatorul activităților pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit, vor fi impuși în sistem real de la data respectivă, venitul net anual urmând să fie determinat prin însumarea fracțiunii din norma de venit aferentă perioadei de impunere pe bază de normă de venit cu venitul net rezultat din evidența contabilă.

1.1.8. În cazul schimbării modalității de exercitare a unei activități și/sau transformării formei de exercitare a acesteia într-o altă formă, potrivit legislației în materie, în timpul anului, venitul net/pierderea se determină separat pentru fiecare perioadă în care activitatea independentă a fost desfășurată de contribuabil într-o formă de organizare prevăzută de lege. Venitul net anual/Pierderea anuală se determină prin însumarea venitului net/pierderii înregistrat/înregistrate în toate perioadele fiscale din anul fiscal în care a avut loc schimbarea și/sau transformarea formei de exercitare a activității și se înscrie în declarație.

1.2. CEDAREA FOLOSINȚEI BUNURILOR

Veniturile din cedarea folosinței bunurilor sunt veniturile, în bani și/sau în natură, provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal, altele decât veniturile din activități independente.

1.2.1. Persoanele fizice care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din mai multe surse, respectiv contracte de închiriere, completează declarația pentru fiecare sursă de venit.

1.2.2. Persoanele fizice care obțin venituri din arendă, pentru care venitul net se determină în sistem real depun formularul 200.

1.2.3. Persoanele fizice care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor pentru care chiria prevăzută în contractul încheiat între părți este stabilită în lei completează declarația în următoarele cazuri:

- pentru situațiile în care declarația de venit estimativ a fost depusă în luna decembrie și pentru care nu s-au stabilit plăți anticipate, conform legii;
- pentru situațiile în care intervin modificări ale clauzelor contractuale, cu excepția rezilierii, în cursul anului fiscal, a contractelor încheiate între părți în care chiria este exprimată în lei, și pentru care plățile anticipate stabilite au fost recalculate de organul fiscal competent la cererea contribuabilului, pe bază de documente justificative;

Ghidul fiscal al contribuabililor care au obligația de declarare a veniturilor realizate din România

- pentru situațiile în care investițiile la bunurile mobile și imobile ale proprietarului, uzufructuarului sau ale altui deținător legal, care fac obiectul unor contracte de cedare a folosinței bunurilor, inclusiv a contractelor de comodat, sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

Venitul net din cedarea folosinței bunurilor deținute în comun pe cote-părți se repartizează între coproprietari proporțional cu cotele deținute de aceștia în coproprietate. Venitul net din cedarea folosinței bunurilor deținute în comun în devălmășie se repartizează în mod egal între proprietarii comuni. Repartizarea venitului net conform prevederilor de mai sus se face în condițiile în care în contractul de cedare a folosinței se menționează că partea contractantă care cedează folosința este reprezentată de coproprietari. În condițiile în care coproprietarii decid asupra unei alte împărțiri, se va anexa la contract un act autenticat din care să rezulte voința părților⁶.

În situația în care chiria reprezintă echivalentul în lei al unei valute, venitul brut anual se determină pe baza chiriei lunare evaluate la **cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României din ultima zi a fiecărei luni**, corespunzător lunilor din perioada de impunere⁷.

Pentru cursul valutar puteți accesa site-ul Băncii Naționale a României: www.bnr.ro sau accesând următorul link:

<http://www.bnr.ro/Home.aspx>.

În cazul contribuabililor care au optat pentru determinarea venitului net în sistem real se înscrie totalitatea veniturilor încasate ca urmare a cedării folosinței bunului, pe baza datelor din evidența contabilă.

❖ NU AU OBLIGATIA DEPUNERII Declarației privind veniturile realizate din România:

- persoanele fizice care în anul de raportare au realizat venituri din cedarea folosinței bunurilor pentru care chiria prevăzută în contractul încheiat între părți este stabilită în lei, nu au optat pentru determinarea venitului net în sistem real și la sfârșitul anului anterior nu îndeplinesc condițiile pentru calificarea veniturilor în categoria veniturilor din activități independente, pentru care plățile anticipate cu titlu de impozit sunt egale cu impozitul anual datorat și impozitul este final⁸, cu excepțiile menționate la pct. 1.2.3 din prezentul ghid;
- persoanele fizice care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor sub formă de arendă, a căror impunere este finală.

1.3. ACTIVITĂȚILE AGRICOLE PENTRU CARE VENITUL NET SE DETERMINĂ ÎN SISTEM REAL cuprind:

1.3.1. veniturile din cultivarea și valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor, în sere și solarii special destinate acestor scopuri și/sau în sistem irigație;

1.3.2. veniturile din cultivarea și valorificarea arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor;

⁶ Pct. 183 din Normelor metodologice date în aplicarea art. 85 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare;

⁷ Pct. 137[^]1 din Normelor metodologice date în aplicarea art. 62 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare;

⁸ Art. 63, alin. 2 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Ghidul fiscal al contribuabililor care au obligația de declarare a veniturilor realizate din România

1.3.3. veniturile din exploatarea pepinierelor viticole și pomicole și altele asemenea.

Pentru veniturile de la pct. 1.3. contribuabilii au obligația depunerii Declarației privind veniturile realizate din România.

Declarația se depune de contribuabilii care desfășoară activitatea în mod individual și/sau în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, constituită între persoane fizice și care au optat pentru determinarea venitului net în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă.

Persoanele fizice care realizează venituri în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, constituită între persoane fizice, completează declarația având în vedere venitul net distribuit, care le revine din asociere.

❖ NU AU OBLIGAȚIA DEPUNERII Declarației privind veniturile realizate din România:

- persoanele fizice care, în anul de raportare, au realizat venituri din activități agricole cu impunere finală, din valorificarea produselor agricole obținute după recoltare, în stare naturală, de pe terenurile agricole proprietate privată ori luate în arendă, către unități specializate pentru colectare, unități de procesare industrială sau către alte unități pentru utilizare ca atare.

1.4. TRANSFERUL TITLURILOR DE VALOARE, ALTELE DECAT PĂRȚILE SOCIALE ȘI VALORILE MOBILIARE ÎN CAZUL SOCIETĂȚILOR ÎNCHISE

Declarația se depune de către persoanele fizice care, în anul de raportare, au realizat câștiguri/pierderi din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise și au obligația stabilirii câștigului net anual/pierderii nete anuale, potrivit legii.

În cazul câștigurilor din transferul dreptului de proprietate asupra titlurilor de valoare, la completarea formularului, se au în vedere dispozițiile Codului fiscal, dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și normele privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare, obținut de persoanele fizice, aprobate prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare⁹.

1.5. OPERAȚIUNI DE VANZARE-CUMPARARE DE VALUTA LA TERMEN, PE BAZA DE CONTRACT, PRECUM ȘI ORICE ALTE OPERAȚIUNI SIMILARE, altele decât cele cu instrumente financiare tranzacționate pe piețe autorizate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare

Declarația se depune de către persoanele fizice care, în anul de raportare, au realizat câștiguri/pierderi din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și orice alte operațiuni similare, altele decât cele cu instrumente financiare tranzacționate pe piețe autorizate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și au obligația stabilirii câștigului net anual/pierderii nete anuale, potrivit legii.

⁹ Ordin comun al Ministerului Economiei și Finanțelor și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare nr. 3483/144 din 26 noiembrie 2008 pentru aprobarea Normelor privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare, obținut de persoanele fizice, cu modificările și completările ulterioare;

În cazul operațiunilor de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și orice alte operațiuni similare, la completarea formularului se au în vedere dispozițiile Codului fiscal¹⁰ și ale Hotărârii Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare.

2. MODALITATEA DE COMPLETARE SI DEPUNERE A DECLARAȚIEI PRIVIND VENITURILE REALIZATE DIN ROMANIA

2.1. Persoanele care au realizat venituri din mai multe surse sau categorii de venit pentru care există obligația depunerii declarației, **completează** în mod corespunzător **numărul de surse sau categorii de venituri realizate**, capitolele II „Date privind veniturile realizate, pe surse și categorii de venit, în formularul – „Anexă nr... la Declarația privind veniturile realizate din România”, care se atașează la declarația privind veniturile realizate.

2.2. Formularele se completează de către contribuabili sau de către împuterniciții acestora potrivit dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înscriind cu majuscule, citeț și corect datele prevăzute de formular.

2.3. Formularul se depune, împreună cu anexele completate, dacă este cazul, în format hârtie, direct la registratura organului fiscal sau la oficiul poștal, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire precum și on-line, în situația în care contribuabilii dispun de un certificat digital calificat, conform prevederilor legale.

2.4. Formularul 200 precum și **instrucțiunile de completare se pot obține** de la sediul unităților fiscale sau poate fi descărcat de pe site-ul ANAF : www.anaf.ro, secțiunea: [asistență contribuabili](#), rubrica: [toate formularele cu explicații](#) sau accesând urmatorul link:

<http://www.anaf.ro/public/wps/portal/ANAF/AsistentaContribuabili/formulare#200>

2.5. Organul fiscal competent pentru primirea formularului 200 **este:**

- a) **organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul are adresa unde își are domiciliul, potrivit legii sau adresa unde locuiește efectiv**, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;
- b) **organul fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al împuternicitului sau curatorului fiscal**, după caz, în cazul persoanelor fizice care nu au domiciliul fiscal în România, pentru următoarele categorii de venituri:
 - venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
 - venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere la sfârșitul anului fiscal;

¹⁰ **Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare, coroborată cu Normele metodologice de aplicare** a Codului fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare, **poate fi vizualizată pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală** http://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Legislatie_R/Cod_fiscal_norme_2013.htm;

Ghidul fiscal al contribuabililor care au obligația de declarare a veniturilor realizate din România

- venituri din investiții reprezentând câștiguri/pierderi din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise;
 - venituri din investiții reprezentând câștiguri/pierderi din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și din orice alte operațiuni de acest gen, altele decât cele cu instrumente financiare tranzacționate pe piețe autorizate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.
- c) **organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit** (exemplu – în cazul realizării de venituri din închirierea unui imobil, sursa de venit este organul fiscal în a cărui rază teritorială se află imobilul închiriat), pentru contribuabilii persoane fizice, fără domiciliu fiscal în România care realizează venituri, altele decât cele prevăzute la lit. b).

3. NU SE DEPUNE DECLARAȚIA PRIVIND VENITUL REALIZAT PENTRU URMĂTOARELE CATEGORII DE VENITURI A CAROR IMPUNERE ESTE FINALĂ:

3.1. venituri sub formă de salarii și venituri asimilate salariilor, pentru care informațiile sunt cuprinse în declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit sau declarații lunare, depuse de contribuabilii prevăzuți la art. 60 din Codul fiscal;

3.2. venituri din investiții, cu excepția celor prezentate la **cap. 1.4. și 1.5. din prezentul ghid**, precum și **venituri din premii și din jocuri de noroc, a căror impunere este finală;**

3.3. venituri din pensii;

3.4. veniturile din activități agricole a căror impunere este finală;

3.5. venituri din transferul proprietăților imobiliare;

3.6. venituri din alte surse.

4. SANCTIUNI

Nedepunerea formularului 200 - "Declarația privind veniturile realizate din România", până la data de până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului, se sancționează cu amendă cuprinsă între 50 și 500 lei¹¹.

În cazul aplicării sancțiunii amenzii, contribuabilul are posibilitatea achitării în termen de 48 de ore a jumătate din minimul amenzii, agentul constatatork făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal de constatare și sancționare contravențională.

¹¹ Art. 219, alin (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5. CUM SE POT OBTINE INFORMATII SUPLIMENTARE?

Informații detaliate se pot obține la:

- **accesând pagina de Internet, www.anaf.ro;**
- **telefonic, la Centrul de asistență a contribuabililor, la nr. [031.403.91.60](tel:0314039160);**
- **birourile pentru asistența contribuabililor din cadrul administrațiilor finanțelor publice.**

De asemenea, pentru informații suplimentare privind modalitatea de completare a Declarației privind veniturile realizate din România, vă informăm că pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală: www.anaf.ro, secțiunea: Asistență contribuabili, categoria: Despre impozite și taxe/Despre impozitul pe venit, este publicat **ghidul de completare a formularului 200**, intitulat:
„Cum completăm declarația de venit - [Formularul 200](#) (prezentare PowerPoint)„.